

Samenvatting

Een nieuw Gemeentelijk Omgevingsplan

De gemeente Ommen heeft dit integrale plan ontwikkeld, wat officieel de titel Gemeentelijk Omgevingsplan heeft gekregen. Aan dit plan wordt in de tekst gerefereerd als er wordt geschreven over GOP (de afkorting), 'omgevingsplan' of kortweg 'het plan'.

Naar één integrale gebiedsdekkende visie

In het Gemeentelijk Omgevingsplan wordt de missie uit het Ommer Motief concreet uitgewerkt. Het plan bundelt voor het eerst de ambities op alle voor het omgevingsbeleid relevante beleidsterreinen: sociaal, economisch en fysiek. Het plan biedt een integrale visie en een helder en compact fundament voor het gemeentelijk beleid en de uitvoering ervan. Het plan kent een gecombineerde thematische en gebiedsgerichte opbouw. De kaders, opgaven en beoogde realisatie zijn per gebied en thema uitgewerkt. Waar dwarsverbanden en samenhang dat nodig maken, is een integrale afweging van belangen gemaakt uitmondende in beleidskeuzes. Het plan dient tevens als structuurvisie, in de zin van de Wet op de ruimtelijke ordening. Het belangrijkste wat de gemeente met het nieuwe omgevingsplan wil bereiken is dat inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en partners in één oogopslag een helder beeld krijgen waar Ommen voor staat en op welke ontwikkelingen zij inzet.

Omgevingsplan staat niet op zichzelf

Het omgevingsplan is een strategisch document waarbij de doorwerking plaatsvindt via de gemeentelijke bestemmingsplannen en de regels die in de gemeentelijke verordeningen worden gesteld. Ommen pakt in samenhang met dit plan ook het grote aantal bestemmingsplannen en verordeningen aan door deze te actualiseren, bundelen en stroomlijnen. De bestaande bestemmingsplannen worden gebundeld in vijf overkoepelende gebiedsprogramma's annex bestemmingsplannen (Centrum, Woongebieden, Werken, Kernen en Buitengebied). De bestaande verordeningen worden samengevoegd en vereenvoudigd. Acties en projecten die uit het omgevingsplan volgen, waar de gemeente samen met partners mee aan de slag gaat, zijn opgenomen in een compacte uitvoeringsparagraaf als bijlage bij dit plan. Gekoppeld aan het plan is separaat een meer gedetailleerd meerjarig uitvoeringsprogramma uitgewerkt, dat jaarlijks wordt geactualiseerd en bijgesteld.

Ommer Motief

Missie "Ommen ontwikkelt zich op basis van haar kernkwaliteiten tot een groene, gastvrije en geïnspireerde verblijfsgemeente".

Gemeentelijk Omgevingsplan (GOP)

Uitwerking van de missie in een integraal strategisch beleidsplan waarin de structuurvisie en diverse andere sectorale plannen worden geïntegreerd.

Gemeentelijke Programma's

Uitwerking van beleid in vijf gebiedsgerichte programma's (overkoepelende bestemmingsplannen) en mogelijk specifieke thematische programma's.

Gemeentelijke Omgevingsverordening (GOV)

Integrale bundeling van alle gemeentelijke uitvoeringsregels in één verordening.

Uitvoeringsprogramma (inclusief globale uitvoeringsparagraaf)

Uitvoeringsprogramma als basis voor de (meerjaren)begroting.

Met deze nieuwe werkwijze van een integraal omgevingsplan met verordening loopt Ommen vooruit op het nieuwe omgevingsrecht. De nieuwe Omgevingswet is gericht op vergaande bundeling van overheidsplannen en uitvoeringsregels. Ommen gaat daarbij nog een stap verder door ook het beleid op sociaal-maatschappelijk en economisch gebied in het plan op te nemen. De totstandkoming van het plan is op de voet gevolgd door de provincie Overijssel, de VNG en het ministerie voor Infrastructuur en Milieu.

Duurzaamheid als uitgangspunt

Het Gemeentelijk Omgevingsplan is uitgewerkt conform de principes van duurzame ontwikkeling. Hiertoe is aangesloten bij de "Triple P" benadering, waarbij de P's staan voor People (welzijn en leefbaarheid), Prosperity (welvaart en economie) en Planet (omgevingskwaliteit). Om ook de rol en inbreng van de gemeente expliciet mee te nemen is als vierde "P" het Proces (organisatie, dienstverlening, taakuitvoering, samenwerking en partnership) toegevoegd, welke nader is uitgewerkt in de sturingsfilosofie van dit omgevingsplan.

Participatie van burgers, maatschappelijke partners en politiek

Het omgevingsplan is in goed overleg en samenwerking met de burgers, agrariërs, bedrijfsleven, belangengroepen, partners, alsmede de politieke fracties opgesteld. Gezorgd is voor betrokkenheid van al deze partijen bij de beleidsvoorbereiding van het plan. Tegelijkertijd zijn de mogelijkheden van samenwerking bij de uitvoering van het beleid verkend, evenals de mogelijkheden om het beleid in coproductie te gaan realiseren.

Strategie en sturing

Missie

De missie van Ommen is verwoord in het Ommer Motief en geldt als vertrekpunt voor het omgevingsplan. Deze luidt: " Ommen ontwikkelt zich op duurzame wijze en uitgaande van haar kernkwaliteiten, tot een groene, gastvrije en geïnspireerde verblijfsgemeente. Een leefbare gemeente voor iedereen die er woont, werkt of recreëert. "

Ambitie Gemeentelijk Omgevingsplan

Ommen zet in op de verdere ontwikkeling van haar sterke en kenmerkende kwaliteiten: het groene en gastvrije toeristische karakter. Een plek waar het aangenaam wonen en verblijven is. Ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en leefbaarheid vormen de centrale pijlers van het omgevingsplan in combinatie met de vijf "G's" die kenmerkend zijn voor Ommen als verblijfsgemeente: Groen, Gastvrij, Geïnspireerd, Gezond en Gelukkig. Uit het Ommer Motief volgt dat Ommen zich inzet voor het op duurzame wijze behouden en versterken van haar ruimtelijke kwaliteit en de leefbaarheid. De ambities van Ommen staan hieronder per thema aangegeven:

Welzijn	Welvaart	Omgeving
Wonen <ol style="list-style-type: none"> 1. Voorzien in woonvraag van eigen inwoners met name voor jonge gezinnen, starters en ouderen 2. Duurzaam en levensloop bestendig bouwen 3. Mensen in staat stellen zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen 4. Realiseren lommerrijke woonmilieus als woonmilieu voor specifieke doelgroep 5. Anticiperen op behoefte aan nieuwe woonconcepten 	Bedrijvigheid en voorzieningen <ol style="list-style-type: none"> 1. Herstellen bovenlokale functie centrum door het verbeteren van de uitstraling en het aanbod 2. Revitaliseren en vullen (bestaande) bedrijventerreinen met kleinschalige, hoogwaardige, kennisintensieve bedrijven 3. Zorgen voor gedifferentieerd bedrijvenbestand met hoogwaardige werkgelegenheid 4. Realiseren basisniveau+ van de voorzieningen kernen Lemele en Beersveld 5. Ontwikkelen van enkele gevarieerde kernrandzones 	Milieu, klimaat, duurzaamheid en openbare ruimte <ol style="list-style-type: none"> 1. Behouden en versterken van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, bodem, geluid, lucht, externe veiligheid, etc. 2. Zuinig omgaan met energie door energiebesparing en realiseren en stimuleren duurzame energievoorziening 3. Stimuleren milieubewust gedrag burgers, bedrijven en gebruikers 4. Gebiedsgericht en duurzaam beheren openbare ruimte op basis van ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid en uitstraling groen, gastvrij en geïnspireerd 5. Optimaliseren duurzaam (her)gebruik grondstoffen
Onderwijs <ol style="list-style-type: none"> 1. Garanderen goed onderwijs dichtbij zodat jongeren in 2020 hun onderwijs in Ommen kunnen volgen 2. Bevorderen dat alle kinderen overeenkomstig hun capaciteit onderwijs kunnen genieten 3. Verbeteren overgang voorschoolse opvang naar basisonderwijs en integreren in kindpleinen 4. Bevorderen dat alle schoolgebouwen conform de wet zijn toegerust 5. Bieden van volwaardig voortgezet onderwijs 	Landbouw <ol style="list-style-type: none"> 1. Ruimte bieden aan ondernemende agrariërs. Aan de grootschalige grondgebonden landbouw en aan verbrede landbouw 2. Behouden en gericht versterken diversiteit agrarische sector; schaalvergroting en verbreding 3. Versterken multifunctionele landbouw / verbrede landbouw als drager fijnmazig landschap en recreatief aanbod 4. Bevorderen en ruimte bieden aan duurzame landbouw 	Natuur en landschap, water en erfgoed <ol style="list-style-type: none"> 1. Behouden en versterken ruimtelijke kwaliteit en verscheidenheid, in met name Vecht- en Reggedal 2. Versterken ruimtelijke kwaliteit vanuit een gebiedsgerichte functionele zoning 3. Versterken toegankelijkheid en beleefbaarheid van landschap en rivieren 4. Veilig en duurzaam waterbeheer (o.a. anticiperen op klimaatverandering) 5. Koesteren cultureel erfgoed als identiteit en kwaliteit Ommen
Veiligheid, gezondheid, zorg, sport en cultuur <ol style="list-style-type: none"> 1. Borgen samenleving waar iedereen aan mee kan doen 2. Zorgen voor volwaardige woonservicegebieden binnen handbereik 3. Mensen in staat stellen zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen 4. Behouden en verbeteren samenhang en leefbaarheid in de wijken en kernen 5. Realiseren van voldoende en geschikte accommodaties voor sportvoorzieningen 6. Versterken gevarieerd cultureel aanbod voor burger en toerist 7. Versterken sport/bewegen in de eigen buurt 	Recreatie en toerisme <ol style="list-style-type: none"> 1. Topspeler op het gebied van innovatieve recreatie en toerisme 2. Versterken toeristisch recreatieve verblijfsfunctie en bijbehorend voorzieningenaanbod 3. Versterken promotie: innovatief toeristisch recreatief aanbod en Vechtdal als A-merk 4. Versterken toeristisch recreatieve infrastructuur: bereikbaarheid, verbindingen, medegebruik en routenetwerken 5. Stimuleren watergebonden recreatie op en aan het water 	Infrastructuur, verkeer en vervoer en bereikbaarheid <ol style="list-style-type: none"> 1. Bieden verkeersveilige afwikkeling van al het verkeer 2. Borgen en verbeteren van een goede bereikbaarheid en ontsluiting per weg, water en spoor 3. Verbeteren van een goede en frequente bereikbaarheid per Openbaar Vervoer

Sturingsfilosofie

De wens van de gemeente zich te ontwikkelen tot netwerkregisseur staat centraal in de sturingsfilosofie van het omgevingsplan en de verordening. Netwerksturing is het activeren en faciliteren van burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijven om hen te laten doen waar ze goed in zijn. Als netwerkregisseur geeft de gemeente richting aan ontwikkelingen waar zij vaak slechts beperkt invloed op heeft. Soms door te reageren, soms door te anticiperen, soms door mee te bewegen met nieuwe ontwikkelingen of deze te bestrijden. Waar mogelijk wil de gemeente afspraken, die gericht zijn op het in samenwerking realiseren van de beleidsdoelen, vast gaan leggen in prestatieafspraken. De rol van netwerkregisseur vraagt om een heldere visie als vertrekpunt voor een adequate rolinvulling. Het omgevingsplan biedt daarvoor het kader.

Ontwikkel- en gebruiksruimte bieden binnen kaders

Ommen gaat, binnen kaders, meer ontwikkel- en gebruiksruimte en flexibiliteit bieden aan haar burgers, agrariërs, ondernemers, recreatiebedrijven en landgoedeigenaren, om op eigen kracht te investeren in de kwaliteit, leefbaarheid en duurzaamheid van de eigen leefomgeving. Het bieden van meer ontwikkelruimte en stellen van minder regels doet nadrukkelijk ook een beroep op alle partijen die daar gebruik van willen maken. Het brengt voor deze partijen een aantal basale spelregels mee waaraan zij zich moeten houden:

- Het tijdig informeren van belanghebbenden over voorgenomen initiatieven;
- Het verkrijgen van acceptatie/draagvlak voor het initiatief bij belanghebbende partijen;
- Het aantoonbaar op duurzame wijze realiseren van het voorgenomen initiatief;
- Het vanuit het initiatief bijdragen aan het versterken van de omgevingskwaliteit;
- Het vanuit het initiatief bijdragen aan de leefbaarheid van wijk of buurt;
- Het adequaat compenseren van eventuele negatieve effecten op de omgevingskwaliteit, leefbaarheid of duurzaamheid.

Sturen op kostenefficiëntie

Onder druk van de economische situatie is Ommen gedwongen ingrijpende maatregelen te nemen, gericht op het kostenefficiënt werken en bezuinigen op de gemeentelijke uitgaven. De gemeente zet alles op alles om met minder middelen haar ambities uitmondende in een hoogwaardige dienstverlening aan haar burgers en bezoekers te behouden en zelfs te verbeteren. Door efficiënt te werken en slimme coalities te vormen met andere overheden, private partijen en maatschappelijke groepen, houdt Ommen als netwerkregisseur een effectieve sturing op het behoud en de ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid van de gemeente.

Gemeentelijk grondbeleid

De gemeente Ommen bepaalt via haar grondbeleid waar zij zelf of in samenwerking ontwikkelingen gaat realiseren op het terrein van woningbouw, bedrijvigheid, voorzieningen (zorg, sport, winkels, et cetera), openbare ruimte en infrastructuur. De gemeente hanteert bij voorkeur een faciliterend grondbeleid, dat aansluit op de rol van de gemeente als netwerkregisseur. Een actief grondbeleid wordt gevoerd wanneer een sterke gemeentelijke regie belangrijk is voor het bereiken van de publieke doelen, er sprake is van een bijzondere strategische betekenis, of de winstpotentie groot is.

Ontwikkelingen en trends

Hieronder staan de voor Ommen belangrijkste ontwikkelingen en trends:

Thema	Trends en ontwikkelingen
Welzijn en leefbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> ■ Demografische ontwikkeling Ommen: stabilisatie omvang bevolking, vergrijzing en verdunning samenstelling huishoudens ■ Woningmarkt stagneert, maar er is in Ommen wel behoefte aan nieuwe woningen starters, jonge gezinnen en ouderen. Weinig woningen gerealiseerd. Financiering woning lastiger geworden. ■ Verdergaande individualisering zet sociale cohesie onder druk
Welvaart en economie	<ul style="list-style-type: none"> ■ Regiofunctie centrum Ommen staat onder druk ■ Digitale samenleving vraagt om investeringen in glasvezel en draadloze systemen ■ Liberalisering, verdergaande schaalvergroting en verbreding van de landbouw vragen in Ommen om ontwikkelruimte ■ Recreatiebedrijven moeten snel en innovatief in kunnen spelen op veranderende vragen vanuit de markt
Omgevingskwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> ■ Terugtrekkende overheid bij beheer en onderhoud natuur en landschap ■ Groeiend belang onder invloed van klimaatverandering aan waterveiligheid en –berging ■ Eindigheid grondstoffen maakt duurzaam gebruik grondstoffen en energie steeds belangrijker ■ Groeiende aandacht voor behoud en herstel erfgoed ■ Bereikbaarheid gemeente moet beter en sneller in steeds dynamischere samenleving ■ Groeiende ruimtebehoefte o.a. landbouw door schaalvergroting

Gebiedsgerichte uitwerking

Voor de gebiedsgerichte uitwerking van het omgevingsplan is onderscheid gemaakt in:

1. Centrum: stadscentrum Ommen, inclusief Westflank
2. Woongebieden: woonwijken in de stad Ommen, inclusief Havengebied en Ommen Oost
3. Werken: bedrijventerreinen en bedrijvenpark in de stad Ommen
4. Kernen: kleine kernen in de gemeente Ommen
5. Buitengebied: het buitengebied met landbouw, recreatie en toerisme, landgoederen, water en natuur en landschap

Behoudens voor het buitengebied, waarvoor recent een bestemmingsplan is vastgesteld, worden voor de vier overige gebieden integrale bestemmingsplanherzieningen doorgevoerd.

Centrum

De gemeente Ommen heeft de ambitie en is hard aan de slag om het centrum een noodzakelijke kwaliteitsimpuls te geven. Het centrum als bruisend hart van de stad Ommen. Een dynamisch hart aan de oevers van de Vecht. Met respect en aandacht voor historie en cultuur, maar ook ruimte voor ontspanning en vermaak. De gemeente werkt samen met betrokkenen aan het visitekaartje van de stad "Vecht voor het Centrum". De omlegging van de Rijksweg N34, die medio 2010 is

opgeleverd, biedt kansen om het centrum van Ommen ruimtelijk, functioneel en stedenbouwkundig te versterken. Zeker nu een groot deel van het verkeer niet meer langs de Vecht door het centrum van Ommen gaat, kan de verkeerscirculatie anders worden ingericht.

Wil Ommen een interessante gemeente zijn en blijven voor bezoekers van buiten, dan is een voortvarende en dynamische aanpak van de centrumontwikkeling ook nodig. Zonder een dergelijke aanpak dreigt Ommen haar positie als (sub)regionaal centrum niet vast te kunnen houden. Daarbij gaat het niet alleen om versterking van de economische functies van winkels en diensten, maar ook om het verder versterken van de woon- en zorgfunctie en de recreatieve functie van het centrum. Insteek is het concentreren van de winkelvoorzieningen in het zuidelijk deel van het centrum, het toekennen van een woonfunctie (deels ook gecombineerd met zorg) aan het noordelijk deel, en daarnaast het beter betrekken van de Vechtoevers bij het centrum.

De aanpak van het centrum is integraal ondergebracht in het overkoepelende project "Vecht voor het Centrum". Binnen dit project zijn meerdere onderdelen te onderscheiden:

- Verkeerscirculatieplan voor het centrum;
- Herinrichting en opwaardering van delen van het historische centrum;
- Ontwikkeling van de Westflank;
- Ontwikkeling van de Vechtoevers.

Woongebieden

De gemeente Ommen wil een groene, duurzame en zelfstandige gemeente blijven, waar het goed en veilig wonen is. Zij wil aan de eigen inwoners voldoende woonmogelijkheden blijven bieden. Hierbij gaat de aandacht vooral uit naar jongeren, jonge gezinnen en ouderen, om te voorkomen dat deze groepen de gemeente moeten verlaten. Ter versterking van het voorzieningenniveau en de lokale werkgelegenheid, wil de gemeente dat er voldoende woningen worden gebouwd. Daarnaast profileert de gemeente zich op het terrein van duurzaamheid, door te sturen op energiezuinige en levensloopbestendige woningen. Alle bestaande woonwijken, het her te ontwikkelen Havengebied en de nieuw te ontwikkelen woonwijk Ommen Oost vallen in het woonservicegebied met een plusniveau.

Voor de bestaande woonwijken geldt dat de gemeente inzet op het zo goed mogelijk in stand houden van deze woongebieden door een goed beheer van de openbare ruimte. Daar waar nodig vindt op kleine schaal revitalisering en/of herstructurering plaats, wanneer ontwikkeling op het niveau van woningen, infrastructuur of voorzieningen daarom vragen. In de bestaande woonwijken is geen sprake van specifieke grootschalige ontwikkelingen. Enige uitzondering daarop vormen mogelijk de voorzieningestroken (met name in de Laarakkers en mogelijk ook de Dante) op het moment dat die in verband met de ontwikkeling van kindpleinen of een gezondheidsplein moeten worden heringericht.

Ommen kent drie grotere locaties voor de nieuwbouw van woningen: Westflank (onderdeel van het centrum), Havengebied en Ommen Oost. Ommen Oost biedt ook ruimte voor nieuwe woonconcepten, zoals het 'lommerrijk wonen' en 'wonen op Boerenerf', alsmede voor het inrichten van een familiebos.

De drie bouwlocaties bieden voldoende mogelijkheden voor een gedifferentieerd woningaanbod en een goed woonmilieu en het realiseren van een woningbouwprogramma dat inspeelt op:

- De vergrijzing en ouderen in staat stelt langer zelfstandig in de eigen woonomgeving te wonen;
- Een voldoende en gevarieerd aanbod voor gezinnen met kinderen;
- Kansen voor starters, alleenstaanden en jonge gezinnen om zich in Ommen te vestigen;
- Duurzame woningbouw door onder meer het toepassen van levensloop bestendig bouwen;
- Prestatieafspraken die Ommen met de provincie Overijssel heeft gemaakt, op basis waarvan Ommen tot 2015 jaarlijks circa 60 woningen (gespreid over koop en huur) mag bouwen voor primair de eigen behoefte. Na 2015 worden deze afspraken herijkt waarbij als uitgangspunt geldt dat kwaliteit voor kwantiteit gaat bij het bouwen van nieuwe woningen.

Daarnaast worden nieuwe woningen gerealiseerd in het kader van de revitalisering van delen van het centrum, in de kernen Lemele en Beerzerveld en in het kader van de Ruimte voor Ruimte regeling (Rood voor Rood) en Rood voor Groen regeling. Gegeven de demografische ontwikkeling, de grondposities van de gemeente en de prestatieafspraken met de provincie, ligt de focus op het eerst realiseren van woningbouw op de drie grote nieuwbouwlocaties Westflank, Havengebied en Ommen Oost. De ontwikkeling van Ommen Oost is op z'n vroegst voorzien na 2020. De gemeente zal in het verlengde daarvan een zeer terughoudend beleid voeren rond het ontwikkelen van woningbouw elders in de gemeente.

Werken

Binnen de grenzen van de stad Ommen liggen vier bedrijventerreinen: De Strangen, Alteveer, De Rotbrink en Balkeweg. Buiten de stad Ommen is er een bedrijventerrein bij de Beerzerveld (Beerzerveld/Kloosterdijk) en het GasUnie terrein. Het bedrijventerreinenbeleid is vooral gericht op behoud en uitbreiding van lokaal gevestigde bedrijven en bedrijven van buiten de gemeente die qua aard en omvang bij de gemeente passen. Op basis van de bedrijventerreinanalyse van Ommen, is rekening houdende met de SER-ladder (herinrichten bestaande terreinen → optimaliseren gebruik bestaande terreinen → ontwikkelen nieuwe terreinen), besloten tot het ontwikkelen van bedrijventerrein De Rotbrink. Binnen Ommen is er zo, in combinatie met herontwikkeling van eventueel vrijkomende kavels op het bedrijventerrein De Strangen, voldoende ontwikkelruimte beschikbaar voor (her)vestiging van bedrijven. Willen zich hier grootschaliger en/of zwaardere bedrijven vestigen, dan worden die doorverwezen naar de gemeente Hardenberg. Op dit moment zijn er in Ommen wel meerdere grote, ruimte vragende bedrijven gevestigd, zoals Larcom, Pacton en het distributiecentrum van de Aldi. Deze wil Ommen behouden, maar er worden geen extra ruimtelijke uitbreidingsmogelijkheden meer aan deze bedrijven geboden.

De gemeente wil bij bedrijfsverplaatsing en nieuwe vestiging van bedrijven proberen deze versneld te plaatsen op De Rotbrink. De gemeente gaat actief op zoek naar geschikte bedrijven om dit terrein zo snel mogelijk gevuld te krijgen. Dit is ook van belang vanuit de gemeentelijke grondpositie en het verkrijgen van een sluitende grondexploitatie. Mocht de werving op termijn tegenvallen, dan is een gedeeltelijke heroverweging van de gestelde kwaliteitseisen mogelijk niet uitgesloten. Voor de lange termijn wil de gemeente de uitbreiding van bedrijventerrein zoeken in het herstructureren en optimaliseren van grotere bedrijvenkavels op de bestaande bedrijventerreinen. In het Masterplan De Strangen is daarvoor al een aanzet gegeven. Bij het

vrijkomen van de grotere bedrijfskavels wil de gemeente partij zijn bij de herinrichting en herontwikkeling van deze bedrijfslocaties.

De kernen

De gemeente Ommen kent meerdere kleine kernen: Lemele, Beerze, Beerzerveld, Vilsteren en Witharen, met ieder hun eigen historie, cultuur, karakter en structuur. De ambities voor de kleine kernen is gericht op het behouden van het eigen karakter van de kernen en zo veel mogelijk behouden van de leefbaarheid en de daartoe benodigde voorzieningen. Het gaat bij de leefbaarheid van de kleine kernen om verenigingsleven, onderwijs, sportfaciliteiten, lokale bedrijvigheid, detailhandel, horeca en dorps huis, verenigingsgebouw of Kulturhus. De ontwikkelingsrichting voor de kernen is voornamelijk conserverend van karakter en er worden geen grootschalige ontwikkelingen voorzien. Het behoud van basisvoorzieningen zoals onderwijs, winkel en/of zorgvoorziening in combinatie met onder meer mantelzorg, is voor alle kernen van belang voor de leefbaarheid. Voor alle kernen geldt een basisniveau als woonservicegebied op het terrein van welzijn en zorg. Mantelzorg en nieuwe zorgconcepten op afstand van zorgaanbieders spelen daarbij een belangrijke rol in het bereiken van dit basisniveau.

Op kleine schaal zijn er opgaven in de kernen. Deze opgaven hebben betrekking op het bouwen van woningen (Lemele en Beerzerveld), voorzieningen in de sfeer van zorg (Beerzerveld) en bedrijvigheid (Beerzerveld). In Lemele speelt ook de ontwikkeling van de Imminkhoeve en de herinrichting van het sportpark en omgeving (Bulemansteeg). Voor zowel Lemele als Beerzerveld is een dorpsplan opgesteld, onder meer gericht op het in stand houden van het nog aanwezige voorzieningenniveau als basis voor de leefbaarheid van beide kernen.

Het buitengebied

Binnen de gemeente Ommen zijn twee grotere landschappelijke eenheden te onderscheiden, het oude cultuurlandschap en het jongere ontginningslandschap. In dit omgevingsplan wordt de volgende indeling gehanteerd:

1. Oude cultuurlandschap:

- Rivierenlandschap;
- Essen- en kampenlandschap;
- Bos- en landgoederenlandschap;

2. Jongere ontginningslandschap (inclusief het vervlakte oudere vlierenlandschap):

- Veenontginningslandschap
- Jonge ontginningslandschap
- Vlierenlandschap

Het buitengebied van de gemeente Ommen bezit vele kwaliteiten. Denk aan de diversiteit aan landschapstypen binnen de gemeentegrenzen, de uitgestrekte natuurgebieden, de rust van het platteland en de rustieke ligging van kernen en buurten in het dal van de Vecht en de Regge. Het is dan ook niet voor niets dat Ommen erg in trek is bij vele recreanten. Met name de combinatie van de diversiteit met de gaafheid van het gebied maken de gemeente Ommen uniek. Je zou bijna zeggen: 'niets meer aan doen!'. Dat laatste zou echter gelijk staan aan het negeren van de ontwikkelingen die zich dagelijks in het buitengebied van Ommen voordoen.

Ommen wil de differentiatie in het landschap en de landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische waarden en kwaliteiten van het buitengebied behouden en versterken. Tegelijkertijd wil de gemeente in haar buitengebied de ontwikkelingen in de landbouw, het beheer van landgoederen en recreatiebedrijven niet op slot zetten. Daarvoor is het belang van deze partijen voor de economische ontwikkeling, maar ook als belangrijke drager van het landschap en de sociale cohesie en leefbaarheid te groot. Dit plan biedt kaders voor een meer flexibele en toekomstgerichte benadering van ontwikkelingen in het buitengebied. De focus ligt daarbij op het bieden van ontwikkelruimte aan de bestaande bedrijven en partijen in het buitengebied en niet op nieuwe vestiging (met uitzondering van verplaatsing van bestaande bedrijven binnen de gemeente).

Het gedifferentieerd naar deelgebieden ontwikkelruimte bieden aan de landbouw, landgoederen, recreatiebedrijven en andere partijen die in het buitengebied actief zijn, houdt concreet in dat in het hele buitengebied de ruimte voor nieuwe woningen (inclusief woningen voor woon-zorg combinaties) en bedrijvigheid beperkt blijft. Nieuwe woningen zijn uitsluitend mogelijk in het kader van de Ruimte voor Ruimte regeling (Rood voor Rood), de Rood voor Groen regeling, of als onderdeel van het duurzaam in standhouden van landgoederen.

In de oude cultuurlandschappen krijgen de bestaande landbouwbedrijven mogelijkheden tot verbreding. Aan schaalvergroting wordt hier slechts onder strikte voorwaarden medewerking verleend. Bestaande recreatiebedrijven krijgen in dit gebied ontwikkelruimte, gericht op het bieden van meer flexibiliteit om deze bedrijven in staat te stellen snel te kunnen reageren op de veranderende vraag van recreanten. De inzet in dit gebied is vooral gericht op het behouden en versterken van de groene en blauwe kwaliteiten met onder meer de uitvoering van het provinciale programma Ruimte voor de Vecht en de ontwikkeling van kwaliteitsbuffers bij de Regge.

In de jongere ontginningslandschappen is er meer ontwikkelruimte voor met name de schaalvergroting in de landbouw. Ook voor dit gebied geldt dat het primaat ligt bij het bieden van ontwikkelruimte aan bestaande functies en de ontwikkelruimte voor het vestigen van nieuwe woningen en bedrijven beperkt blijft. De invulling van de ontwikkelruimte moet passen binnen de uitgangspunten van dit omgevingsplan, inhoudende een duurzame ontwikkeling die bijdraagt aan het behouden en versterken van de omgevingskwaliteit en de leefbaarheid van de gemeente, waarbij eventueel optredende negatieve effecten op de omgevingskwaliteit, leefbaarheid of duurzaamheid afdoende worden gecompenseerd. Initiatiefnemers zijn bovendien zelf mede verantwoordelijk voor het verkrijgen van acceptatie en draagvlak voor een voorgenomen ontwikkeling.

Ommen wil daar waar de randen van de stad of de kernen dat toelaten, ruimte bieden aan de ontwikkeling van enkele meer gevarieerde kernrandzones. Kernrandzones zijn gebieden met een gecombineerde functie van wonen en werken, in het overgangsgebied tussen het bebouwde gebied en het buitengebied. Het realiseren van kernrandzones is mogelijk in de volgende gebieden:

- Ommen Noord rond de ontsluiting van de nog te verbreden N48, kruising Balkerweg;
- Beerzerveld (in het lint van de Westerweg).

Thematisch Deel

Het thematisch deel biedt een uitwerking van de drie centrale thema's uit het omgevingsplan:

- **Welzijn en leefbaarheid:** Wonen / Onderwijs / Veiligheid, gezondheid, zorg, sport en cultuur;
- **Welvaart en economie:** Bedrijvigheid / Landbouw / Recreatie en toerisme;
- **Omgevingskwaliteit:** Milieu, klimaat, duurzaamheid en openbare ruimte / Natuur en landschap, water en erfgoed / Infrastructuur, verkeer en vervoer en bereikbaarheid.

In het omgevingsplan zelf is er voor gekozen om zaken die eerder al zijn behandeld, in het gebiedsgerichte deel te herhalen. In deze samenvatting wordt volstaan met verwijzingen.

Wonen

De gemeente Ommen wil een groene, duurzame en zelfstandige gemeente blijven waar het goed en veilig wonen is. Zij wil aan de eigen inwoners voldoende mogelijkheden blijven bieden om zich te huisvesten. De gemeente wil een aantrekkelijke gemeente blijven voor jeugd, jongeren en gezinnen met jonge kinderen. Dit is nodig om de leefbaarheid en het hoge voorzieningenniveau op het terrein van onderwijs, sport en cultuur vast te kunnen houden. Er wordt geïnvesteerd in het behouden en versterken van de aantrekkingskracht van Ommen voor deze groepen. Ter versterking van het voorzieningenniveau en de lokale werkgelegenheid, wil de gemeente dan ook dat er voldoende woningen worden gebouwd. Daarnaast profileert de gemeente zich op het terrein van duurzaamheid. De ambities voor het gemeentelijk woonbeleid zijn:

- Vraag gestuurd huisvesten;
- Werken aan een evenwichtige leeftijdsopbouw;
- Streven naar een duurzame gemeente en samenleving.

Hoewel de bevolkingsgroei stagneert en er sprake is van een lichte krimp, is er toch een behoorlijke woningbouwbehoefte te onderkennen vanuit de eigen bevolking ingevolge verdunning van de samenstelling van de huishoudens en specifieke behoeftes van de doelgroepen (starters, jonge gezinnen en ouderen) op de woningmarkt. Binnen de bouwopgave zet de gemeente in op vooral het creëren van een goed en passend aanbod van nieuwe woningen voor starters, jonge gezinnen en gezinnen met thuiswonende/opgroeïende kinderen. In de stad Ommen liggen alle woningen in een woonservicegebied met een plusniveau en in de kernen geldt een basisniveau.

In het kader van de midterm review zijn de prestatieafspraken met de provincie Overijssel herijkt. Uitgangspunt nu is de realisatie van 240 woningen voor 1 januari 2015 en indien aantoonbaar nodig mogen er daarboven meer woningen voor eigen inwoners worden gerealiseerd. Deze prestatieafspraken worden voor de periode 2015 en verder aangepast met als uitgangspunt: kwaliteit gaat voor kwantiteit. Zonder een stevige impuls in de woningbouw is deze prestatieafpraak (60 op te leveren woningen per jaar tot 2015) onhaalbaar.

Binnen de bouwopgave speelt tot slot ook de omvang van de grondposities die de gemeente heeft ingenomen een rol. Deze grondposities bemoeilijken het krijgen van sluitende exploitaties van de thans in ontwikkeling te brengen nieuwbouwlocaties Westflank, Havengebied en Ommen Oost. Het maakt het tevens nodig prioriteit te leggen bij het bouwen van nieuwe woningen op deze drie locaties, in combinatie met een terughoudend beleid rond het ontwikkelen van locaties elders in de

gemeente, met uitzondering van bestaande bouwplannen in het kader van de herinrichting van het Centrum, Lemele en Beerzerveld en een beperkte invulling van de Ruimte voor Ruimte en/of Rood voor Groen regelingen in het buitengebied. Dit houdt ook in dat er tot 2020 geen ruimte is voor andere private initiatieven.

De ontwikkeling van Ommen Oost wordt gefaseerd opgepakt en uitgevoerd. In de kernen wordt ingezet op het bouwen van woningen in Beerzerveld en Lemele, met incidentele woningbouw in Witharen en Vilsteren. In Beerzerhaar zal een aantal levensloopbestendige woningen met zorgarrangement worden gerealiseerd. In Lemele is woningbouw voorzien in het plan "Onder de Venne".

Onderwijs

In de gemeente Ommen is een breed aanbod aan openbaar, katholiek en protestants christelijk basisonderwijs. Ook in de kernen zijn voorzieningen voor basisonderwijs aanwezig. Voor het voortgezet onderwijs is er het Vechtdal College, dat recent is uitgegroeid tot een volwaardige school voor voortgezet onderwijs, met zowel onder- als bovenbouw voor VMBO, HAVO en VWO. Naast een breed scala aan reguliere onderwijsvormen, zijn er in Ommen ook diverse instellingen voor speciaal onderwijs. In Ommen Stad en enkele kernen zijn ook uiteenlopende vormen van voorschoolse opvang (kinderopvang en peuterspeelzalen) aanwezig en is voorzien in vormen van tussentijdse en naschoolse opvang van kinderen uit het basisonderwijs. In Ommen is daarmee een doorgaande lijn van peuter- en kinderopvang tot en met voortgezet onderwijs aanwezig.

De gemeente heeft onderstaande ambities ten aanzien van onderwijs en voorschoolse opvang:

1. Het garanderen van goed onderwijs dichtbij, zodat jongeren in 2020 hun onderwijs in Ommen kunnen volgen;
2. Bevorderen dat alle kinderen overeenkomstig hun capaciteit onderwijs kunnen genieten;
3. Verbeteren van de overgang van voorschoolse opvang (kinderopvang en speelzalen) naar het basisonderwijs en dit beter met elkaar integreren (organisatorisch en fysiek);
4. Het bieden van volwaardig voortgezet onderwijs;
5. Het bevorderen dat alle schoolgebouwen conform de wet zijn toegerust en het in overleg met schoolbesturen komen tot een passende oplossing.

De beheer- en onderhoudstoestand van met name de basisscholen in de gemeente Ommen vraagt om aandacht. Diverse gebouwen voldoen niet meer volledig aan de hedendaagse eisen. Voor het Vechtdal College betekent de ontwikkeling naar een volwaardige school voor voortgezet onderwijs, dat de school fysiek moet worden uitgebreid. Dit heeft ook consequenties voor de ruimtebehoefte van het gymnastiekonderwijs. De huisvesting van de kinderopvang is toereikend.

De gemeente geeft prioriteit aan de realisatie van de uitbouw van het Vechtdal College en de uitbreiding van de sportzaal de Slaghen. Zonder deze uitbouw kan de ambitie om een volwaardige VO-school in Ommen te bieden, niet worden waargemaakt. Voor het Vechtdal College geldt de opgave dat de ontwikkeling naar een volwaardige VO-school impliceert dat het bestaande gebouw moet worden uitgebreid. Hierin wordt voorzien door het op de huidige locatie aanbouwen in combinatie met gedeeltelijke renovatie van de bestaande gebouwen en omgeving.

Om te voorzien in een adequate hedendaagse huisvesting van de basisscholen is het de ambitie te komen tot twee kindpleinen voor het basisonderwijs. De focus ligt daarbij primair bij de

ontwikkeling van kindplein West, waarvoor nog in 2012 een haalbaarheidsstudie wordt gestart. In het oostelijk deel van Ommen wordt geïnvesteerd in het op een bruikbaar niveau houden van de huisvesting van basisonderwijs met onder meer de renovatie van de locatie Fluitekruid. Voor de kernen en het buitengebied is de inzet van de gemeente erop gericht de bestaande basisscholen en aanwezige voorzieningen voor voorschoolse opvang daar zoveel en lang mogelijk te behouden. Waar mogelijk gebeurt dit door onderwijs voorzieningen nog verder te combineren met andere maatschappelijke voorzieningen (concept van een brede school waarin ook ander activiteiten dan de onderwijsactiviteit zijn ondergebracht).

Veiligheid, gezondheid, zorg, sport en cultuur

Uitgangspunt voor het omgevingsplan is dat alle mensen in Ommen zo veel mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen, leven en meedoen in de samenleving. Inzet van de gemeente is het behouden en waar mogelijk verbeteren van het huidige niveau van fysieke en sociale samenhang en leefbaarheid in de wijken en kernen van de gemeente Ommen, door het bevorderen van een adequaat voorzieningenniveau op het terrein van veiligheid, gezondheid, zorg, sport en cultuur. Voor groepen die extra aandacht vragen staan niet de beperkingen, maar wat mensen wel kunnen centraal in de ondersteuning vanuit de gemeente, of het nu gaat om het voorkomen van problemen bij opgroeien en opvoeden van de jeugd, of het bieden van ondersteuning aan mensen met een beperking, met psychisch of verslavingsproblemen, of mensen met een aantoonbaar risicoprofiel.

Ommen wil een leefbare gemeente zijn voor al haar inwoners en bezoekers: een samenleving waaraan iedereen kan meedoen, in zowel materieel als immaterieel opzicht. Vertrekpunten zijn hierbij: zelfredzaamheid, zelfstandig functioneren en eigen verantwoordelijkheid, waarbij de gemeente als vangnet dient en samenwerkt met een groot aantal professionele aanbieders, lokale verenigingen en vrijwilligers.

Ommen is bezig met het doorontwikkelen van het concept van de woonservicegebieden. De gemeente maakt hierover (prestatie)afspraken met de zorgaanbieders en andere partijen. In een woonservicegebied is wonen, welzijn en zorg zodanig afgestemd en gericht op de bewoners, dat deze optimaal worden ondersteund om zo lang mogelijk thuis te kunnen blijven wonen. Onderdeel van het zorgaanbod is ook de jeugdzorg, die vanaf 2015 wordt overgedragen aan de gemeente en dan wordt geïntegreerd in het Centrum voor Jeugd en Gezin.

De gemeente geeft tevens uitvoering aan wettelijke regelingen voor een deugdelijk sociaal vangnet:

- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo): in het kader van deze wet kunnen mensen die een beperking ondervinden bij het zelfstandig voeren van een huishouden, een verzoek tot compensatie indienen bij de gemeente. Hierbij kan worden gekozen voor een persoonsgebonden budget of zorg in natura. De uitvoering is in handen gelegd van zorgaanbieders. De gemeente heeft hiertoe met 12 zorgaanbieders contracten afgesloten. De uitvoeringskosten voor de gemeente lopen door de vergrijzing de komende jaren verder op;
- Regelingen mensen met een arbeidsbeperking: het betreft de uitvoering van regelingen vanuit de Wet Werk en Bijstand (Wwb), Wet Investeren in Jongeren (Wij), Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) en Wajong.

Sport en cultuur dragen via het verenigingsleven en het plezier dat mensen aan actieve en/of passieve sport- en cultuurbeoefening beleven, bij aan de leefbaarheid en saamhorigheid en versterken zo de sociale samenhang in de gemeente, haar wijken en kernen. De gemeente beschikt over adequate sportaccommodaties voor de buiten- en binnensport. De gemeente richt zich op de breedtesport. Wat betreft de accommodaties is de belangrijkste opgave om in enkele kernen (Lemele en Vilsteren) een kwaliteitsslag te geven aan de buitensportaccommodaties. Opgave voor Carrousel en het buitenzwembad is te komen tot een professioneler en kostenefficiënter beheer en onderhoud.

Voor kunst en cultuur is er in de Carrousel een gevarieerd aanbod aan theatervoorstellingen. In het zomerseizoen is er tevens een aanbod in het openluchttheater Besthmenerberg. Ommen kent daarnaast meerdere evenementen en heeft meerdere musea.

Bedrijvigheid en voorzieningen

Het economisch beleid is gericht op het behouden, versterken en uitbreiden van werkgelegenheid in Ommen. Binnen de gemeente wordt het accent gelegd op het creëren van zoveel mogelijk hoogwaardige werkgelegenheid in schone bedrijvigheid, dienstverlening, zorg en kennis. De hedendaagse tijd vraagt daarbij om een moderne toerusting, met onder meer de toepassing van glasvezel technologie.

De gemeente kent onderstaande ambities op het terrein van bedrijvigheid en voorzieningen:

1. Herstellen van de bovenlokale functie van het centrum door het verbeteren van de uitstraling en het aanbod aan winkels en voorzieningen;
2. Revitaliseren en vullen van (bestaande) bedrijventerreinen met kleinschalige, hoogwaardige, kennisintensieve bedrijven;
3. Zorgen voor een gedifferentieerd bedrijvenbestand met hoogwaardige werkgelegenheid;
4. Realiseren van een basisoniveau-plus wat betreft de voorzieningen in Lemele en Beerzerveld (plusniveau omvat ondermeer sportzaal en dorps huis);
5. Ontwikkelen van kernrandzones.

De gemeente kent vier grotere bedrijventerreinen: De Strangen, Alteveer, De Rotbrink en de Balkerkweg. Daarnaast is er een bedrijventerrein bij Beerzerveld en is er het specifieke bedrijventerrein van de GasUnie bij Vilsteren. De bestaande bedrijventerreinen De Strangen, Alteveer en Beerzerveld zijn geheel uitgegeven. Op het nieuwe bedrijvenpark De Rotbrink is ruim voldoende bouwterrein voor uitgifte aanwezig. Door de omlegging van Rijksweg N34, dat in 2010 zijn beslag heeft gekregen, zijn er tal van kansen en uitdagingen ontstaan om het centrum van Ommen ruimtelijk, functioneel en stedenbouwkundig te versterken. Prioriteit heeft de uitwerking en het realiseren van de plannen voor de westkant van het kernwinkelgebied en het versterken van het winkelaanbod in het centrum.

Met haar bedrijventerreinen biedt de gemeente volwaardige werklocaties, die aansluiten bij de vraag van ondernemers. Het bedrijventerreinenbeleid is gericht op behoud en uitbreiding van lokaal gevestigde bedrijven en bedrijven die qua aard en omvang bij de gemeente passen. Op bestaande bedrijventerreinen wordt de nadruk gelegd op revitalisering en het creëren van duurzame oplossingen, zoals neergelegd in het Masterplan De Strangen. Het nieuwe bedrijvenpark De Rotbrink biedt in eerste instantie ruimte voor plaatsing van lokaal en regionaal gebonden

bedrijven die zich in Ommen willen vestigen. In regionaal verband wordt ook ruimte geboden aan de zwaardere en grotere bedrijven. Vestiging van grootschalige industrie in Ommen is uitgesloten en wordt doorverwezen naar buurgemeente Hardenberg, conform de afspraken die daarover met de provincie Overijssel zijn gemaakt (gebiedsuitwerking Werken).

De bedrijvigheid wordt zoveel mogelijk geconcentreerd op de daartoe beschikbare bedrijventerreinen De Strangen, Alteveer, De Rotbrink, Balkerkweg en Beerzerveld.

Landbouw

Landbouw is vanuit economisch, ruimtelijk en sociaal perspectief een belangrijke sector voor en in de gemeente Ommen. Het is een belangrijke drager van het landschap, de sociale cohesie en leefbaarheid. Ommen wil de agrarische sector behouden en ontwikkelruimte bieden voor zowel verbreding als schaalvergroting. De ambities van Ommen voor de agrarische sector zijn:

1. Ruimte bieden aan ondernemende agrariërs, zowel aan de grootschalige grondgebonden landbouw als aan de verbrede landbouw;
2. Behouden en gericht versterken van de diversiteit in de agrarische sector, door het faciliteren van zowel schaalvergroting als verbreding;
3. Versterken van de multifunctionele landbouw / verbrede landbouw als drager van het fijnmazige landschap en recreatieve aanbod;
4. Bevorderen van en ruimte bieden aan duurzame landbouw.

Verwacht wordt dat de ontwikkeling in de landbouw de komende jaren leidt tot een verdergaand proces van schaalvergroting en efficiëntieverhoging. De daartoe benodigde ruimte zal deels beschikbaar komen doordat er een aantal agrarische bedrijven zal zijn, die hun activiteiten beëindigen en de grond en soms ook de bedrijfsgebouwen overdragen aan andere bedrijven, die daarmee in staat zijn de benodigde schaalsprongen te maken. Daarnaast zal er in Ommen een groep agrarische bedrijven zijn, die niet mee gaan in deze schaalvergroting en om uiteenlopende redenen kleinschalig, maar wel bedrijfsmatig van karakter blijven. Te verwachten is dat een ander deel van de bedrijven niet langer bedrijfsmatig is en daarmee als hobbyboer verder gaat. In veel gevallen hebben deze kleinere bedrijven neveninkomsten uit andere bron, zoals inkomsten uit een andere dienstbetrekking, recreatie als neventak, of het uitvoeren van groene en blauwe diensten (zoals het bijdragen aan natuurbeheer en landschapsonderhoud). Te verwachten is dat er in het buitengebied van de gemeente Ommen naast bedrijven ook een aanzienlijk aantal hobbyboeren zal zijn en blijven gevestigd.

Ommen wil ontwikkelruimte bieden aan schaalvergroting, eventueel in combinatie met verbreding in met name het jongere ontginningslandschap. Ingevolge de uitspraak van de Raad van State op het bestemmingsplan buitengebied zullen de gebieden Maanweg en Beerzerveld als landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's) worden aangemerkt en een vergelijkbare status krijgen als de bestaande LOG's Vinkenbuurt en Arrierveld. De huidige kwantitatieve ruimtelijke benadering met een begrenzing van de bouwblokken, biedt onvoldoende mogelijkheden om snel te investeren in schaalvergroting of mestverwerking. Dit vereist meer flexibiliteit in het gemeentelijk beleid, waarbij agrarische ondernemers sneller, maar wel binnen bepaalde kaders in kunnen spelen op een veranderende markt. Passend bij de sturingsfilosofie gaat de gemeente met name in het jonge ontginningslandschap over op een meer kwalitatieve benadering, waarbij ruimte wordt geboden

aan schaalvergroting aan bestaande, bij voorkeur familiebedrijven en maximaal in één bouwlaag mag worden gebouwd.

In de oude cultuurlandschappen is de ruimte voor schaalvergroting beperkt. In deze deelgebieden worden wel mogelijkheden tot verbreding van de landbouw gegeven, met ook andersoortige functies in de sfeer van recreatie, zorg, bedrijvigheid. Hier moet de verbreding goed kunnen worden ingepast in de groene en blauwe kwaliteiten en ecologische en landschappelijke waarden die in deze oude cultuurlandschappen de hoogste prioriteit kennen (gebiedsuitwerking Buitengebied).

Om verbreding te realiseren is een actieve houding nodig van de gemeente om nevenactiviteiten te stimuleren en mogelijk te maken, in samenspraak met belanghebbenden. De gemeente Ommen opteert ervoor een professionele neventak toe te staan in de oude cultuurlandschappen. In alle andere landbouwgebieden wordt uitsluitend een ondergeschikte neventak toegestaan, zodat omliggende andere landbouwbedrijven niet worden gehinderd in hun ontwikkeling.

Recreatie en toerisme

Ommen maakt deel uit van het Overijssels Vechtdal, een in Nederland bekende vakantieregio, met name door het authentieke karakter en het afwisselende landschap. Bezoekers komen voor de bossen, de rust, de Vecht met de aantrekkelijke stadjes aan de rivier, de landelijke omgeving, de kleinschaligheid, de vele landgoederen, kastelen en landhuizen, maar zeker ook voor het goede en gevarieerde aanbod van campings en verblijfsrecreatieterreinen (Ommen kent meerdere top-bedrijven). De dagrecreatieve mogelijkheden in de gemeente Ommen hebben met name betrekking op routegebonden recreatie (fietsen, wandelen, paardrijden en waterrecreatie) en het bezoek van dagrecreatieve voorzieningen zoals musea, evenementen, de binnenstad en horeca. Verder heeft Ommen enkele sportieve voorzieningen (pitch en putt, golfbaan, zwembad e.d.). Binnen de gemeente Ommen is de vrijetijdsector een belangrijke economische pijler. Met hun bestedingen dragen toeristen bij aan de mogelijkheden voor het duurzaam in stand houden van voorzieningen en het onderhouden van het landschap en de leefbaarheid in de gemeente.

De gemeente wil de toeristisch-recreatieve functie van de gemeente behouden en versterken en een toppositie op dit terrein behouden. Dit betreft zowel de recreatiesector zelf, die het aanbod aan verblijfsmogelijkheden biedt, als de groen – blauwe mal van Ommen met het zeer gevarieerde en goed toegankelijke landschap in het Vechtdal en buitengebied, dat Ommen zo aantrekkelijk maakt voor de toerist, in combinatie met het oude stadscentrum, de kernen en landgoederen. Het is dan ook nadrukkelijke de ambitie van de gemeente om deze kwaliteiten in combinatie met de diversiteit in toeristisch-recreatief product en aanbod, te behouden, verder te versterken en nog beter te promoten. De ambitie van de gemeente op het terrein van recreatie en toerisme zijn:

1. Innovatieve topspeler zijn op het gebied van recreatie en toerisme;
2. Versterken van de toeristisch recreatieve verblijfsfunctie en bijbehorend voorzieningenaanbod;
3. Versterken promotie: innovatief toeristisch- recreatief aanbod en het Vechtdal als merk neerzetten;
4. Versterken van de toeristisch-recreatieve infrastructuur: bereikbaarheid, verbindingen, medegebruik en routenetwerken. De gemeente beschikt over een uitgebreid recreatief fiets-, ruiter- en wandelnetwerk. Er zijn ook afzonderlijke routes voor mensen met een beperking;
5. Stimuleren van watergebonden recreatie op en aan het water.

In het Toeristisch-Recreatief Actieplan (TRAP) is vestiging van nieuwe verblijfsrecreatieve bedrijven geen beleidsprioriteit, tenzij het gaat om initiatieven die leiden tot product vernieuwing. Vooral het stimuleren van kwaliteitsbehoud en –verbetering van de reeds aanwezige verblijfsrecreatie, is een belangrijke doelstelling voor Ommen. In het omgevingsplan wordt dit beleid als uitgangspunt overgenomen voor de vestiging van nieuwe of uitbreiding van bestaande verblijfsrecreatie en het dag recreatieve aanbod. Aan verblijfsrecreatieve bedrijven wordt meer ruimte geboden om te innoveren en vraaggericht te kunnen voldoen aan de wensen van recreant en toerist. Daarbij past ook het beperkt bieden van uitbreidingsruimte aan bestaande bedrijven, mits deze uitbreiding goed landschappelijk wordt ingepast en waar nodig negatieve effecten worden gecompenseerd (gebiedsuitwerking Buitengebied).

De gemeente gaat samen met de sector bezien hoe het toeristenseizoen te verlengen is in voor- en naseizoen. Onderdeel van dit overleg betreft ook de vraag om meer en betere slechtweer voorzieningen in de gemeente Ommen en het Vechtdal. De gemeente wil bestaande recreatieve routes (fiets-, wandel- en ruiters-) behouden, verder versterken en uitbouwen en ook de bestaande bewegwijzering behouden en versterken. De gemeente zet daarnaast in op het behouden en verder versterken van het recreatief medegebruik en het vergroten van de toegankelijkheid en beleving van de oevers van Vecht en Regge, agrarische gronden en landgoederen. Hierbij zet de gemeente ook in, onder meer met het project Vechtoevers en het provinciale programma "Ruimte voor de Vecht", op het stimuleren van de watergebonden recreatie op en aan het water.

Milieu klimaat en duurzaamheid en openbare ruimte

De milieukwaliteit in Ommen is over het algemeen goed te noemen. Er zijn weinig milieuknelpunten en het is er prettig wonen en werken. Het behouden/verbeteren van de bestaande hoge leefkwaliteit is een uitdaging, wetende dat bedrijvigheid en ontwikkelingen zoals woningbouw van vitaal belang zijn en dat die dan ook moeten kunnen plaatsvinden. De gemeente kent geen knelpunten op het terrein van geluid, bodem of luchtkwaliteit. De risico's op het gebied van externe veiligheid (station GasUnie en leidingen en transport) zijn goed in beeld. In haar afvalbeleid zet de gemeente in op het scheiden van afvalstromen, met het oog op hergebruik. Ommen gaat in dit kader over van een haal- naar een brengsysteem in haar afvalinzamelsysteem. Op het terrein van klimaat en duurzaamheid heeft de gemeente de ambitie om jaarlijks 2% energie te besparen, in 2020 tenminste 20% duurzame energie op te wekken en de uitstoot van broeikasgassen met tenminste 30% te verminderen.

De openbare ruimte van de gemeente Ommen is ingericht met oog voor de diverse functies van de afzonderlijke deelgebieden. Keuzes betreffende de inrichting zijn daarbij mede maatgevend voor het verdere beheer, onderhoud en de exploitatie. Dit geldt voor de gehele openbare ruimte, waaronder groen, weginfrastructuur, verlichting, afvalbakken, bankjes, fiets- en wandelpaden. Er is sprake van een gedifferentieerd beheer en onderhoud van de openbare ruimte, waarbij onderscheid wordt gemaakt in vijf deelgebieden: Centrum, Hoofdstructuur (wegen), Woongebieden (inclusief kernen), Bedrijventerreinen en Buitengebied. Per deelgebied gelden in de uitvoering verschillende kwaliteitsniveaus voor de openbare ruimte, wat resulteert in een andere uitstraling, door onder meer een ander materiaalgebruik, een andere kwaliteit van het openbaar groen, maar ook door het toepassen van verschillende onderhoudsniveaus.

Natuur en Landschap, water en erfgoed

Kenmerkend voor het Ommer landschap is de grote variatie in landschapstypen. Op relatief kleine schaal wisselen rivieren, bos, heide, open en halfopen agrarisch gebied elkaar af. Concreet zijn de volgende landschappen te onderscheiden:

- Het rivierenlandschap;
- Het essen- en kampenlandschap;
- Het vlierenlandschap;
- Het bos- en landgoederenlandschap;
- Het jonge ontginningslandschap;
- Het veenontginningslandschap.

De gemeente heeft de ambitie om de landschappelijke kwaliteiten, de verscheidenheid en de daarbinnen aanwezige ecologische waarden te behouden, te beschermen en waar mogelijk te versterken. De gemeente streeft er daarbij naar om het landschap beleefbaar en toegankelijk te houden voor de bewoners en toeristen. Het op duurzame wijze versterken van de omgevingskwaliteit is een belangrijke drijfveer bij het toestaan van ontwikkelruimte aan de actoren, die binnen dit landschap actief zijn en voor een belangrijk deel het landschap vorm hebben gegeven en ook nu nog vormgeven. De gemeente wil binnen kaders ontwikkelruimte bieden aan deze partijen, op basis van een gebiedsgedifferentieerde aanpak (gebiedsuitwerking Buitengebied).

Ommen heeft de ambitie om in samenspraak en afstemming met de waterschappen bij te dragen aan een veilig en duurzaam waterbeheer. Een waterbeheer waarin waar nodig tevens wordt geanticipeerd op de effecten van de klimaatverandering op de waterveiligheid. Dit laatste impliceert onder meer een grotere opgave, zoals reeds is voorzien in het provinciale programma "Ruimte voor de Vecht", waarbij de gemeente zich aansluit. De gemeente wil ook het water meer en beter betrekken bij het centrum en het doorontwikkelen van Ommen als recreatiegemeente.

De ruimtelijke, architectonische en cultuurhistorische kwaliteit van Ommen blijkt uit het aantal expliciet aangewezen gebieden, gebouwen en objecten met een formele erfgoedstatus. In Ommen zijn er diverse van rijkswege en door de gemeente zelf aangewezen beschermde gebieden, gebouwen en objecten op basis van de Monumentenwet. Ommen heeft de ambitie de kwaliteit van het erfgoed te beschermen en te behouden, zoals dat is vastgelegd in de Nota Erfgoed. Dit geldt in het bijzonder voor de specifieke en karakteristieke kenmerken van de bebouwde omgeving, waaronder de beschermde dorpsgezichten en aangewezen monumenten.

Infrastructuur, verkeer en vervoer en bereikbaarheid

Ommen is via het omliggende wegennet indirect aangesloten op het landelijke snelwegennet. In 2010 is de omleiding Ommen opengesteld en in 2011 is de herinrichting van de bestaande N34 naar De Witte Paal afgerond. Hiermee is de grondslag gelegd voor de toekomstbestendige hoofdwegenstructuur in Ommen. Met de komst van de omleiding lopen de wegen thans langs, in plaats van door de kern van Ommen. Slechts de verbinding tussen de gebieden ten zuid oosten van Ommen met de rest loopt nog door de kern. Ommen is en blijft betrokken bij de ontwikkeling van het provinciale wegennet.

Het buitengebied van Ommen is grotendeels ingericht als 60 km/uur zone. Er zijn nog op het kruispuntniveau her en der verbeteringen nodig, in de vorm van het aanleggen van de plateaus en de gelijkwaardige kruisingen. Met plaatselijke belangenhouders wordt regelmatig contact onderhouden over diverse verkeerszaken, met name op het gebied van verkeersveiligheid. De 30 km/uur gebieden worden conform wettelijke voorschriften heringericht, zodat Ommen voldoet aan de gestelde eisen en optimale handhaving mogelijk is. Prioriteit hierbij geldt voor 30 km/uur wegen die aansluiten op 60 km/uur wegen.

Uit de parkeerbalans van de gemeente blijkt dat het huidige aantal parkeerplaatsen voldoende is en niet hoeft te worden uitgebreid. Hooguit kan er in het kader van de spreiding van parkeerplaatsen voor bezoekers aan het centrum, en in het kader van de nieuw te ontwikkelen locaties (Westflank en Havengebied), worden gekozen voor de realisatie van een parkeervoorziening aan de oostzijde van de Julianastraat.

Ommen heeft de wens uitgesproken om een veilig fietsnetwerk te creëren voor zowel utilitair als recreatief gebruik. Er is een inventarisatie gemaakt van de ontbrekende schakels om het fietsnetwerk in Ommen te optimaliseren. Het toekomstige fietsnetwerk sluit goed aan op de provinciale fietspaden en het beleid van de provincie Overijssel.

In 2012 wordt op de spoorlijn Zwolle-Emmen een kwartierdienst ingevoerd. Vanaf het station vertrekken de bussen van Qbuzz en Connexxion met een hogere frequentie naar de zuidelijke en noordelijke bestemmingen. Hierdoor wordt de verbinding tussen het centrum en het station met openbaar vervoer versterkt. De regio-taxi fungeert thans als een goede vervanging van en aanvulling op de gebrekkige OV-lijndiensten in het buitengebied. Ook minder validen die zijn verwezen naar openbaar vervoer profiteren van deze diensten.

De belangrijkste ambities van Ommen op het gebied van verkeer en vervoer, infrastructuur en bereikbaarheid zijn:

- Het bieden van een verkeersveilige afwikkeling van al het verkeer in de gemeente;
- Het borgen en verbeteren van een goede bereikbaarheid en ontsluiting van de gemeente per weg, spoor, water en openbaar vervoer.

Met het omleiden van het doorgaand verkeer is de basis gevormd voor de realisatie van diverse ruimtelijke plannen, waaronder de realisatie van de Centrumvisie met de ontwikkeling van de Westflank en een verkeersluw centrum. De gemeente wil er voor zorgen dat er van en naar Ommen een vlotte en veilige reis over weg, spoor en per fiets, van en naar stedelijke netwerken en streekcentra binnen en buiten Overijssel, mogelijk is. De gemeente wil daarbij de kwaliteit en het aandeel van het openbaar vervoer in de bereikbaarheid van Ommen vergroten. Ook wil ze de kwaliteit van het fietsnetwerk waar mogelijk en nodig verder versterken voor utilitair en recreatief gebruik.

Wat betreft de digitale infrastructuur wacht de gemeente op de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek van Reggefiber, en zal waar nodig faciliterend optreden bij het verbeteren van de digitale ontsluiting van de gemeente.

Samenhang in beleid en uitvoering

Samenhang tussen gebied en thema

In het omgevingsplan is zowel in het gebiedsgerichte als in het thematisch deel aangegeven hoe de ambities van Ommen zich vertalen in meerdere uiteenlopende opgaven. Opgaven waar de gemeente in de komende tien tot vijftien jaar, samen met haar partners, mee aan de slag gaat. Daarbij is per gebiedsprogramma en per thema aangegeven op welke wijze Ommen haar ambities wenst te realiseren en de wijze waarop zij de opgaven op gaat pakken.

De onderstaande overzichtstabel is bedoeld om een overzicht te geven van de onderlinge verbanden en de samenhang tussen de vijf gebiedsprogramma's en de negen thema's uit het GOP.

Thema	Gebied	Centrum	Woongebieden	Werken	Kernen	Buitengebied
Wonen		<ul style="list-style-type: none"> ■ Herinrichting Centrumlocaties met woningbouw en wonen en zorg (Julianatstraat en Gasthuisstraat) ■ Ontwikkeling Westflank 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Prioriteit op ontwikkeling woningen in Westflank, Havengebied (westelijk deel) en Ommen Oost ■ Voldoende woningen voor de doelgroepen: starters, jonge gezinnen met kinderen en ouderen ■ Geen ruimte tot 2020 voor nieuwe private initiatieven ■ Tijdige herijking prestatieafspraken voor 2015 en verder op basis van kwaliteit voor kwantiteit. Tot 2015 ruimte voor maximaal 240 woningen ■ Binnen Ommen Oost ruimte voor ontwikkeling nieuwe innovatieve woonconcepten 	<ul style="list-style-type: none"> ■ --- 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kleinschalige ontwikkeling woningbouw op bestaande locaties Lemele en Beerzerveld ■ Beperkte mogelijkheden bouw woningen in andere kernen tot 2015 ■ Geen ruimte tot 2020 voor nieuwe private initiatieven. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Beperkte ontwikkeling woningen in buitengebied in kader Ruimte voor Ruimte regeling. Geldt ook voor landgoederen en vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen ■ Geen ruimte tot 2020 voor nieuwe private initiatieven ■ Beperkte ontwikkeling wonen en werken in kernrandzones
Onderwijs		<ul style="list-style-type: none"> ■ --- 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nieuwbouwlocaties dragen bij aan groei en stabilisatie leerlingaantallen ■ Onderwijs in of nabij woonwijken en bieden doorgaande lijn van opvang tot en met VO ■ Ontwikkelen kindplein West en Oost (start met haalbaarheidsstudie West) ■ Uitbreiden sportzaal Slaghen 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Uitbreiden Vechtdal College tot volwaardige VO-school 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Behoud basisonderwijs en al aanwezige kinderopvang in kernen ■ Combineren onderwijs en kinderopvang met andere functies waar nodig 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Behoud basisonderwijs en al aanwezige kinderopvang in buitengebied (buurschappen)
Veiligheid, gezondheid, zorg, sport en cultuur		<ul style="list-style-type: none"> ■ Nieuwbouw Oldenhagen ■ Wonen en zorg in delen her in te richten centrumlocaties ■ Woonservicegebied op plusniveau 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Woonservicegebied op plusniveau ■ Uitvoering wettelijke regeling voor Wet maatschappelijke ondersteuning ■ Levensloopbestendig bouwen ■ Huisvesting ouderen zodat ze zelfstandig kunnen wonen ■ Huisvesting voor mensen met een beperking ■ Faciliteren verenigingsleven ■ Gevarieerd sport- en cultuuraanbod (passief/actief) ■ Familiebos in Ommen Oost voor herdenken bijzondere momenten mensenleven 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Veilige en schone inrichting bedrijventerreinen ■ Keuze voor lichtere categorieën bedrijven op bedrijvenpark en bestaande terreinen ■ Uitvoering wettelijke regeling voor mensen met arbeidsbeperking 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Behoud voorzieningenniveau als basis voor de leefbaarheid. ■ Woonservicegebied op basisniveau in de kernen ■ Faciliteren verenigingsleven ■ Sportvoorzieningen op basisniveau in de kernen ■ Buitensportaccommodatie Vilsteren en Lemele upgraden ■ Ontwikkeling Imminkhoeve te Lemele 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ontwikkeling tiental woningen met 24-uurs zorg in Beerzerhaar ■ Bieden van ontwikkelruimte en flexibiliteit voorverbreding met andere functies zoals zorg levert bijdrage aan leefbaarheid (landgoederen en landbouw)

Thema	Gebied	Centrum	Woongebieden	Werken	Kernen	Buitengebied
Bedrijvigheid		<ul style="list-style-type: none"> ■ Versterken winkelaanbod en voorzieningenniveau Centrum o.a. door herontwikkeling Centrum ■ Centrum beter aan laten sluiten op de Vecht 	<ul style="list-style-type: none"> ■ --- 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Focus op gevuld krijgen De Rotbrink. ■ Bij vertraagde werving beperkt heroverwegen kwaliteitseisen Rotbrink. ■ Revitaliseren en herinrichten vrijkomende grotere bedrijfskavels De Strangen 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ontwikkelen kernrandzone Beerzerveld 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Beperkte mogelijkheden vestiging bedrijvigheid (niet landbouw gerelateerd) in vrij komende agrarische bedrijfsgebouwen buitengebied bij landbouw en landgoederen ■ Ontwikkelen kernrandzone Ommen Noord
Landbouw		<ul style="list-style-type: none"> ■ --- 	<ul style="list-style-type: none"> ■ --- 	<ul style="list-style-type: none"> ■ --- 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Verwevenheid landbouw draagt bij aan behoud sociale cohesie en leefbaarheid 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ontwikkelruimte binnen kaders voor schaalvergroting in jongere ontginningslandschap ■ Flexibiliseren benadering bouwblokken op basis van kwalitatieve afweging ■ Ontwikkelruimte voor verbreding met neventak binnen kaders ■ Geen professionele neventak die landbouw kan hinderen in ontwikkelruimte toestaan in jongere ontginningsgebieden
Recreatie en toerisme		<ul style="list-style-type: none"> ■ Kanteling Centrum naar de Vecht ■ Aanbod aantrekkelijk centrum met winkels, horeca en voorzieningen (inclusief eventuele slechtweer voorziening) ■ Evenementen ■ Versterken bestaande routing en bewegwijzering naar recreatieve voorzieningen 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Doorontwikkeling van enkele in woongebieden reeds aanwezige verblijfsrecreatiebedrijven 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ontwikkelen slechtweer voorziening recreatie en toerisme 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Doorontwikkeling van enkele in de kernen reeds aanwezige verblijfsrecreatiebedrijven 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Meer flexibiliteit voor inspelen bedrijfsrecreatierreinen (campings) op vragen uit markt ■ Beperkte mogelijkheden tot uitbreiding bestaande recreatieverblijfsrecreatierreinen ■ Ontwikkelen slechtweer voorziening recreatie en toerisme ■ Behouden en versterken recreatief fiets-, wandel- en ruiternetwerk ■ Versterken bestaande routing en bewegwijzering naar recreatieve voorzieningen ■ Versterken mogelijkheden recreatief medegebruik landschap en Vechtoevers ■ Versterken mogelijkheden watergebonden recreatie, ook op het water

	Centrum	Woongebieden	Werken	Kernen	Buitengebied
Milieu, klimaat, duurzaamheid en openbare ruimte	<ul style="list-style-type: none"> ■ Hoogwaardige inrichting openbare ruimte met dito beheer en onderhoud ■ Levensloopbestendige woningen bouwen ■ Faciliteren en initiëren energiebesparing en opwekking duurzame energie bij bestaande woningen 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Afvalinzamelingssysteem van halen naar brengen ■ Energiezuinige duurzame woningen realiseren (hoge ambitie Ommen Oost) ■ Levensloopbestendige woningen bouwen ■ Faciliteren en initiëren energiebesparing en opwekking duurzame energie bij bestaande woningen ■ Beheer en onderhoud openbare ruimte op niveau 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vestiging schone bedrijven tot maximaal categorie 4 en bij voorkeur 3 VNG-lijst ■ Geen ruimtelijke uitbreidingsmogelijkheden aan bestaande grotere bedrijven ■ Grotere en zwaardere bedrijven naar regionaal bedrijventerrein Hardenberg ■ Faciliteren en initiëren energiebesparing en opwekking duurzame energie bij bedrijven 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Faciliteren en initiëren energiebesparing en opwekking duurzame energie bij bestaande woningen ■ Afvalinzamelingssysteem van halen naar brengen 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Bieden van ontwikkelruimte en flexibiliteit aan partijen moet bijdrage leveren aan omgevingskwaliteit ■ Benutten van geboden ontwikkelruimte moet op duurzame wijze geschieden ■ Geen mogelijkheid voor plaatsen windmolens ■ Afvalinzamelingssysteem van halen naar brengen ■ Bieden mogelijkheid realisatie 20% duurzame energie
Natuur en landschap, water en erfgoed	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ontwikkeling Vechtoevers ■ Centrum beter aan laten sluiten op de Vecht ■ Herinrichten en opwaarderen delen historisch centrum ■ Versterken mogelijkheden watergebonden recreatie, ook op het water ■ Behoud en herstel erfgoed 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Behoud en herstel erfgoed 	<ul style="list-style-type: none"> ■ --- 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Borgen en behouden status beschermd dorpsgezicht Vilsteren en Beerze ■ Behoud en herstel erfgoed (monumenten en landschap) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Behouden en waar mogelijk in samenspraak met terreinbeheerders versterken groene en blauwe kwaliteiten en variatie in natuur en landschap, inclusief rivieren ■ Uitvoeren programma Ruimte voor de Vecht en kwaliteitsbuffers Regge ■ Bieden van ontwikkelruimte en flexibiliteit aan bestaande bedrijven en partijen binnen kaders ■ Versterken mogelijkheden recreatief medegebruik landschap en Vechtoevers ■ Versterken mogelijkheden watergebonden recreatie, ook op het water ■ Borgen en behouden status beschermd dorpsgezicht Ommerschans en beschermde status buitenplaatsen (Het Laer, Earde en Vilsteren) ■ Behoud en herstel erfgoed (monumenten en landschap)
Infrastructuur, verkeer & vervoer, bereikbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nieuwe verkeerscirculatie voor het Centrum (verkeersluw centrum) ■ Evenwichtige parkeerstructuur realiseren ■ Goede en veilige verkeerinfrastructuur (auto-, fiets- en voetverkeer) ■ Glasvezelnet en digitale ontsluiting 	<ul style="list-style-type: none"> ■ 30 km zones ■ Goede OV-ontsluiting ■ Goede en veilige verkeerinfrastructuur (auto-, fiets- en voetverkeer) ■ Glasvezelnet en digitale ontsluiting 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Glasvezelnet en digitale ontsluiting ■ Goede en veilige verkeerinfrastructuur (auto-, fiets- en voetverkeer) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Glasvezelnet en digitale ontsluiting ■ Goede en veilige verkeerinfrastructuur (auto-, fiets- en voetverkeer) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Glasvezelnet en digitale ontsluiting ■ Goede en veilige verkeerinfrastructuur (auto-, fiets- en voetverkeer)

GOP als structuurvisie

Het Gemeentelijk Omgevingsplan wordt door de gemeente Ommen tevens vastgesteld als structuurvisie, in de zin van de Wet op de ruimtelijke ordening. Het GOP voldoet aan de inhoudelijke eisen en vormvereisten die de Wro stelt aan een structuurvisie.

Effectbeoordelingen

Het strategisch beleid uit het GOP kan mogelijke effecten hebben op het terrein van milieu, water en gezondheid. In een vroegtijdig stadium is bij het maken van de agenda voor het GOP al een voorlopige analyse gemaakt over de noodzaak of wenselijkheid om op deze terreinen tot een afzonderlijke effectbeoordeling te komen. Omdat er in het GOP geen beleidswijzigingen voorkomen waarvan de effecten niet al eerder in beeld zijn gebracht, is afgezien van de specifiek aan het GOP gekoppelde effectbeoordeling op het terrein van water, milieu en gezondheid. Het is mogelijk dat in de doorwerking van het GOP richting de uitvoering, zich bepaalde ontwikkelingen of initiatieven manifesteren, die om een specifieke effectbeoordeling vragen.

Uitvoeringsregels bundelen in één verordening

Ommen gaat ook de doorwerking en juridische verankering van het Omgevingsplan op een moderne leest schoeien. De verdere operationele uitwerking gericht op de realisatie van de beleidsvoornemens vindt plaats in vijf gebiedsgerichte programma's en één integrale omgevingsverordening (GOV). De vijf programma's zijn: Centrum, Woongebieden, Werken, Kernen en Buitengebied. De gemeente is gestart met het opstellen van overkoepelende bestemmingsplannen conform de indeling van deze vijf programma's. Het bestemmingsplan Buitengebied ligt al in lijn met deze indeling. Ommen gaat daarnaast de gemeentelijke uitvoeringsregels, waaronder de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), stroomlijnen en zoveel mogelijk bundelen in één integrale omgevingsverordening.

Financiële haalbaarheid

De gemeente zet vanuit haar rol als netwerkregisseur in op samenwerking met diverse partijen bij de uitvoering en realisatie van haar strategische beleid. Er wordt binnen kaders (sturingsfilosofie) ruimte geboden aan private initiatieven, waarbij de gemeente kan faciliteren in de vorm van het inbrengen van kennis en deskundigheid, menskracht, financiële ondersteuning (o.a. subsidies) of cofinanciering, al dan niet in de vorm van publiek-private samenwerking (PPS). Het plan is erop gericht dat de strategische beleidskeuzes ertoe bijdragen dat de gemeente financieel gezond is en blijft. Belangrijke instrumenten hierbij zijn de gemeentelijke grondexploitaties en het grondbeleid dat de gemeente voert.

Uitvoeringsprogramma

De activiteiten en projecten die nodig zijn om het plan, de programma's en de verordening uit te werken en goed te verankeren worden vastgelegd in een separate uitvoeringsparagraaf, in de vorm van een afzonderlijk meerjarig uitvoeringsprogramma GOP. Het uitvoeringsprogramma is bewust uitgewerkt als een separaat programma bij het GOP, om flexibiliteit te behouden waar het de opgaven en de realisatie van de ambities uit het plan betreft.

Teneinde te voldoen aan de eisen die aan een structuurvisie worden gesteld, is in bijlage 1 een uitvoeringsparagraaf opgenomen, waarin op hoofdlijnen de activiteiten die in het kader van de verdere uitwerking van het GOP dienen te worden uitgevoerd, globaal zijn uitgezet in de tijd. Daarbij is tevens een eerste indicatie van de uitvoeringskosten opgenomen.